

FEDERÁLNÍ MINISTERSTVO VNITRA

Č.j.: OV—039/A—89

116 x 1989

~~TAJNÉ!~~

Výtisk č. 13

Počet listů: 12

Počet příloh: 15/21

DENNÍ SITUAČNÍ ZPRÁVA č. 153

Upozornění: materiál je určen výhradně k informaci adresáta.

Nesmí být rozmnožován a po využití podléhá do 10 dnů vrácení federálnímu ministerstvu vnitra (odboru analytiky a informací Vnitřní a organizační správy FMV).

1. Bezpečnostní situace v ČSSR

Ve dnech 13. - 15. 10.1989 nebylo zaznamenáno závažné narušení klidu a veřejného pořádku. V Praze se 15.10.1989 uskutečnilo u příležitosti 1. výročí vzniku "Hnutí za občanskou svobodu" tzv. pěší korzo.

Nebyly zjištěny podstatné změny v metodách a záměrech nepřátelské činnosti vnitřního protivníka. Během bezpečnostního opatření v souvislosti s připravovaným celostátním setkáním aktivistů "Demokratické iniciativy" byly u zajištěných osob zjištěny závadové tiskoviny "Ustanovení výboru pro osvobození Slovenských demokratů", "Prohlášení k 28. říjnu". Setkání bylo zabráněno.

V Bratislavě byl zjištěn výskyt nepřátelské anonymní ankety pro průzkum veřejného mínění. Pokračovalo zasílání již známých anonymních dopisů na adresy středních škol (Praha, Západočeský a Severočeský kraj) vyzývajících k "důstojným oslavám 28. října". Ve Středoslovenském kraji byl zjištěn jeden anonymní dopis zaslaný OV KSS. V Praze a Severomoravském kraji bylo zaznamenáno 14 letáků a 7 nápisů s protisocialistickým obsahem, vyhrožujícím členům KSČ a propagujícím nezávislé skupiny.

V jadené elektrárně Jaslovské Bohunice došlo k prasknutí tlakové nádoby transformátoru; se škodou asi 50 miliónů Kčs. Ke zranění osob nedošlo, příčina se vyšetřuje.

V Hanušovicích (okr. Šumperk) úmyslně zapálil dělník s.p. Českomoravský len, závodu 06, sklad lnu; škoda činí celkem 5 379 000 Kčs. Pachatel byl zadržen.

Nebyla hlášena závažná mimořádná událost v čs. spojích.

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 13.12.2006 podle Ustanovení č. 412/2005 Sb.

2. Nepřátelská činnost

V Praze došlo 14.10.1989 k pokusu o uskutečnění celostátního setkání aktivistů nelegální "Demokratické iniciativy". Při kontrole srazových míst byl na Hlavním nádraží ČSD zajištěn a předveden Jiří MATZNER (1944) a u bytu Davida LITVÁKA (1967) postupně Mojmír MICHÁLEK (1959, z Jeseníku, okr. Šumperk), Emanuel MANDLER (1932) z Prahy), Ludmila JOHNOVÁ (1952, z Prahy), Jan ZIMA (1946, z Českých Budějovic), Miroslav POUCH (1950, z Prahy), Miroslav DANÍČEK (1950, z Tanvaldu, okr. Jablonec nad Nisou), Jitka PROKEŠOVÁ (1948, z Tanvaldu, okr. Jablonec nad Nisou), Marius KOTRBA (1959, z Prahy), Bohumil DOLEŽAL (1940, z Prahy) a Hana VOSEČKOVÁ (1954, z Prahy). Uvedené osoby byly převedeny na OS SNB Praha 7 k podání vysvětlení dle § 19 zák. o SNB č. 40/1974 Sb. Při bezpečnostní prohlídce byla u JOHNOVÉ nalezena listina s názvem "Ustanovení výboru pro osvobození Slovenských demokratů", u POUCHA "Prohlášení k 28. říjnu" podepsané nelegálním Sdružením T.G.Masaryka a "DTS - jihočeskou krajskou skupinou ČSDI" a dopis adresovaný jihočeskému KNV v Českých Budějovicích ze dne 6.10.1989, podepsaný aktivistou Demokratické iniciativy Janem ZIMOU. Do zápisu o výpovědi všichni předvedení popřeli pravý účel návštěvy a odmítli vypovídat. Týž den ve večerních hodinách byli postupně propuštěni. Celostátnímu setkání bylo zamezeno.

Týž den ve večerních hodinách byl v Praze 6 při bezpečnostním opatření pro podezřelé chování kontrolován ing. Ivan MAŠEK, aktivní člen nelegálního tzv. Hnutí za občanskou svobodu (HOS). Při provedené bezpečnostní prohlídce byly u něj zjištěny protistátní tiskoviny "Demokracie pro všechny" (22 ks), fotokopie tiskoviny "Rok činnosti HOS" a 5 ks fotokopí etiket HOS. Následně v nočních hodinách byla v Praze 6 kontrolována skupina 4 osob - Pavel NAUMAN (1937), Tomáš ZELENKA (1951),

Aleš ŠULC (1952) a Ladislav MALÝ (1946), všichni z Prahy 6. V průběhu kontroly se snažil NAUMAN odhodit obálku, která obsahovala 10 ks tiskovin "Demokracie pro všechny" a 40 ks fotokopíí etiket HOS. Mimo toho měl NAUMAN u sebe prohlášení "Cizí dluhy platit nebudeme". V osobním automobilu ZELENKY bylo nalezeno 9 ks tiskovin "Demokracie pro všechny", 41 ks fotokopíí etiket HOS a pomůcky pro jejich vylepování (lepidlo a štětec). Všichni jmenovaní byli zadrženi a umístěni do cely zadrženi a zajištěni; pro důvodné podezření z trestné činnosti ve smyslu § 100 odst. 1, písm. a) tr. zákona bylo zahájeno jejich trestní stíhání.

Na základě zjištěných poznatků o záměrech nelegálních iniciativ uspořádat 15.10.1989 v prostorách Pěší zóny na Václavském náměstí v 16.00 hodin u příležitosti 1. výročí vzniku nelegálního "Hnutí za občanskou svobodu" tzv. tiché korzo, bylo v době od 14.00 do 18.00 hodin provedeno Správou SNB hl.m. Prahy a Středočeského kraje bezpečnostní opatření k zajištění klidu a veřejného pořádku. V 16,15 hodin se před budovou ČKD Na Můstku shromáždila skupina asi 15 osob. V této době bylo započato s kontrolou. Skupinka se pak v průběhu asi 20 minut rozrostla na 70 osob a začala se přesouvat směrem k Panské ulici. Mezi účastníky byly také matky s malými dětmi v kočárcích. Prováděnými opatřeními se podařilo tuto skupinu rozptýlit a v 17,05 hodin v prostoru Pěší zóny zbyl hlouček asi 15 osob, který hodnotil akci s ohledem na malý počet účastníků jako neúspěšnou. V 17,10 hodin se i tento hlouček rozešel. V průběhu bezpečnostního opatření bylo orgány SNB zkontrolováno 98 osob.

V Bratislavě byl zjištěn pokračující výskyt nepřátelské tzv. ankety anonymní skupiny pro průzkum veřejného mínění, namířené proti KSČ a stranickému a státnímu vedení ČSSR. Po rozšiřovateli se pátrá.

Na adresy středních škol v Praze (2 exempláře), v Plzni (4 exempláře) a v Ústí nad Labem, Děčíně, Chomutově a Mostě (Severočeský kraj - 4 exempláře) byly poštou doručeny z Prahy odeslané anonymní dopisy, vyzývající ředitele, pedagogické rady a organizace SSM k "důstojným oslavám 28. října" a k vyzdvižení úlohy T.G.MASARYKA. Obsah je protisocialisticky zaměřen, odsuzuje "Poučení z krizového vývoje ve straně a společnosti" a pozitivně hodnotí záměry tzv. pražského jara v roce 1968. Po rozšiřovateli se pátrá. Na školách jsou přijata opatření k zabránění rozšiřování písemností.

V Praze bylo ve dnech 14. - 15.10.1989 zjištěno na veřejně přístupných místech celkem 14 letáků, jejichž obsah propagoval nelegální struktury - "Hnutí za občanskou svobodu" a "Společnost za veselejší současnost". Po rozšiřovateli se pátrá.

Na předmostí mostu Klementa Gottwalda a v podchodu pod magistrálou v Praze 2 byly zjištěny 3 výhrůžné nápisy hrozící smrtí všem komunistům. V Praze 5 byl zaznamenán závadový nápis "Ať žije charta-77", umístěný na plakátové ploše. Po pachatelích se pátrá.

Okresní výbor KSS Rimavská Sobota (Středoslovenský kraj) obdržel anonymní dopis, ve kterém pisatel kritizuje současnou vnitropolitickou situaci v ČSSR. Po pisateli se pátrá.

Ve Frýdku-Místku (Severomoravský kraj) byly na 4 veřejných místech zjištěny protisocialistické nápisy podporující výzvu "Několik vět" a "chartu-77". Po pachatelích se pátrá.

3. Negativní jevy a poruchy v čs. národním hospodářství

Dne 14.10.1989 došlo v jaderné elektrárně Jaslovské Bohunice V-2 k prasknutí tlakové nádoby transformátoru s 50 m³ oleje. Olej vytékající do zachytné betonové jímky je pod stálou kontrolou, životní prostředí není ohroženo. Poruchu způsobil patrně

zkrat na vinutí transformátoru. Zavinění lidského činitele bylo vyloučeno. Škoda se odhaduje na 50 miliónů Kčs a je předpoklad, že transformátor bude odstaven asi na 2 měsíce. Příčiny poruchy bude prošetřovat poruchová komise za přítomnosti sovětských specialistů 16.10.1989.

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

4. Nejzávažnější mimořádné události a kriminální trestná činnost

a/ Mimořádné události v národním hospodářství a živelní pohromy

Dne 14. října 1989 bylo v Šumperku zahájeno stíhání pro trestný čin obecné ohrožení proti [REDAKCE] /nar. 1956, bytem Loučná nad Desnou, okr. Šumperk, dělník s.p. Českomoravský len Humpolec, Závod 06 Hanušovice-Potůčnick, okr. Šumperk, 6x soudně trestán/. Jmenovaný téhož dne v 00.10 hodin, po předchozí hádce s kamarádem, v podnapilém stavu překonal plot závodu, kde je zaměstnán a zapálil uskladněný len. Ke zranění osob nedošlo. Shořením 1 112 tun lnu a skladu vznikla škoda ve výši 5 380 000 Kčs. Motiv činu se zjišťuje.

Vyšetřuje OS SNB Šumperk.

Dne 14. října 1989 kolem 14.00 hodin ve s.p. Polygrafia v Praze 5 prováděl [REDAKCE] /nar. 1930, bytem Praha 4, zaměstnanec uvedeného podniku/ mytí stěn u rotačního stroje toluenem. Z dosud nezjištěné příčiny se na jmenovaném vzňal oděv a oheň se rozšířil na rotační stroj. [REDAKCE] utrpěl popáleniny na 90 procentech těla a jeho stav je kritický. Vzhledem k výparům z toluenu nelze vstoupit do ohořelého prostoru a proto bude ohledání místa a určení výše škody provedeno dodatečně. K omezení výroby nedošlo.

Vyšetřuje OS SNB Praha 5.

Navazuje na DSZ ze dne 9. srpna 1989: k požáru samohybné řezačky typu SP 35 Toron na poli v katastru obce Vojňany /okr. Poprad/ s předběžně hlášenou škodou 320 000 Kčs. Vyšetřováním bylo zjištěno,

že požár vznikl následkem prasknutí pryžového mezikusu v prostoru motoru. Vzhledem k tomu, že nebylo zjištěno zavinění jinou osobou, bylo stíhání ve smyslu trestního řádu zastaveno. Původně hlášená škoda byla upřesněna na 351 400 Kčs.

Vyšetřovala OS SNB Poprad.

b/ Násilná trestná činnost

Dne 14. října 1989 ve 14.00 hodin byla ve Veľkej Lomnici /okr. Poprad/ na centrálním hnojišti podniku Slovosiva nalezena mrtvola [REDAKCE] /nar. 1951, bytem Veľká Lomnica/. Bylo zjištěno, že jmenovaného dne 7. října 1989 usmrtila jateční pistolí jeho manželka [REDAKCE] /nar. 1955, bytem tamtéž, uklízečka/. V noci dne 8. října 1989 pak se svým milencem [REDAKCE] /nar. 1959, bytem Veľká Lomnica, dělník/ mrtvolu odvezla na místo nálezu. Oba jmenovaní byli zadrženi. Další okolnosti případu jsou předmětem šetření.

Vyšetřuje OS SNB Poprad.

Dne 14. října 1989 v dopoledních hodinách v Praze 9 v domě bývalé restaurace Rajská zahrada byla nalezena mrtvola muže, v němž byl později zjištěn [REDAKCE] /nar. 1971, bytem Praha 9, dělník, 1x soudně trestán/. Šetřením bylo zjištěno, že příčinou smrti byly 3 bodné rány v oblasti krku a následné vykrvácení. Po pachateli se pátrá. Bylo zahájeno stíhání ve věci trestný čin vraždy.

Vyšetřuje MS VB Praha.

Dne 14. října 1989 v 19.45 hodin v obci Palárikovo /okr. Nové Zámky/ podnapilý [REDAKCE] /nar. 1941, bytem Palárikovo, vedoucí posunu ČSD v Nových Zámčích/ po předchozí hádce bodl nožem do

srdeční krajiny svého syna [REDACTED] /nar. 1963, bytem tamtéž, noční hlídač JRD/, který na následky zranění zemřel. Ke zjištění přesné příčiny smrti byla nařízena soudní pitva. Pachatel byl se souhlasem prokurátora zadržen. Motiv jeho jednání a další okolnosti případu jsou předmětem šetření.

Vyšetřuje Správa SNB hl.m. Bratislavy a ZSK.

Dne 13. října 1989 ve 21.10 hodin vešel do kanceláře Čedoku v Praze 1 neznámý muž, který ohrožoval pistolí pracovníci [REDACTED] [REDACTED] /nar. 1965, bytem Praha 4/. Z otevřené příruční pokladny odcizil tržbu ve výši 21 550 Kčs. Z místa činu uprchl. Po pachate-
li se pátrá.

Vyšetřuje OS SNB Praha 1.

c/ Majetková trestná činnost

Navazuje na DSZ ze dne 13. října 1989: k vloupání do prodejny BAZAR KLENOTY Praha 1 se škodou 200 000 Kčs. Jako druhý pachatel uvedeného činu byl zjištěn nezletilý [REDACTED] /nar. 1975, bytem Praha 10, učeň SOU ČKD Praha 5, 1x vyšetřován orgány SNB/.

Vyšetřuje OS SNB Praha 1.

Ve dnech 13. až 15. října 1989 bylo na území ČSSR hlášeno 247 případů krádeží vloupáním, z toho:

	do obchodů a restaurací	bytů	rekreačních objektů	motorových vozidel	ostatní	škoda celkem
ČSR	25	25	42	81	36	1 206 700
SSR	11	7	7	10	3	325 900
ČSSR	36	32	49	91	39	1 532 600

d/ Dopravní nehody leteckých, kolejových a silničních dopravních prostředků

Dne 13. října 1989 ve 12.04 hodin v katastru obce Archlebov /okr. Hodonín/ se z dosud nezjištěných příčin zřítilo do pole vojenské letadlo typu MIG 21-PF. Pilot npor. ČSLA Ing. Michal BARTÁKOVICH /nar. 1963, příslušník VÚ 6354 Brno/ se katapultoval. Ke zranění pilota ani civilních osob nedošlo. Příčina havárie a způsobená škoda se zjišťují.

Vyšetřuje letecká inspekce ČSLA.

Dne 14. října 1989 ve 14.15 hodin v Žilině řidič osobního automobilu [REDACTED] /nar. 1930, bytem Žilina, důchodce/ nerespektoval světelné a zvukové znamení, vjel na železniční přejezd, kde byl zachycen přijíždějícím nákladním vlakem. Při nehodě řidič utrpěl smrtelné a jeho spolujezdec těžké zranění. Na vozidle vznikla škoda asi 20 000 Kčs. Provoz na železniční trati ČSD byl obnoven v 15.15 hodin. Na mrtvole řidiče byla nařízena soudní pitva. Ve věci bylo zahájeno stíhání pro trestný čin ublížení na zdraví.

Vyšetřuje OS SNB Žilina.

Dne 13. října 1989 v 18.10 hodin na silnici v obci Jenkovce /okr. Michalovce/ podnapilý řidič osobního automobilu [REDACTED] /nar. 1962, bytem Nižné Nemecké, okr. Michalovce, dělník/ nezvládl řízení, vjel na krajnici, kde srazil a smrtelně zranil cyklistku [REDACTED] /nar. 1928, bytem Jenkovce, důchodkyně/. Řidiči byla odebrána krev na zkoušku alkoholu a se souhlasem prokurátora byl zadržen.

Vyšetřuje OS SNB Michalovce.

Navazuje na DSZ ze dne 8. srpna 1989: k nehodě dvou lokotraktorů na železniční vlečce v ZŕS Dubnica nad Váhom /okr. Povážská Bystrica/. V současné době bylo ukončeno vyšetřování s návrhem na podání obžaloby pro trestný čin obecné ohrožení proti [redacted] /nar. 1946/, který jako vedoucí posunu železniční nehodu zavinil. Původně hlášená škoda 250 000 Kčs byla upřesněna na 29 600 Kčs.

Vyšetřovala OS SNB Povážská Bystrica.

Dopravní nehody ve dnech 13. až 15. října 1989

	počet nehod	usmrceno osob	těžce zraněno osob	hmotná škoda v Kčs
ČSR	692	5	27	3 638 000
SSR	273	8	31	1 445 700
ČSSR	965	13	58	5 083 700

e/ Ostatní mimořádné události a závažná trestná činnost

Dne 14. října 1989 v prostoru u obce Slavonice /okr. Jindřichův Hradec/ narušil pilot soukromého sportovního letadla typu GROB 109 B s rakouským imatrikulačním znakem OE 9235 Viktor STUZZI /nar. 1919, bytem Rakousko, majitel fy STUZZI/ československý vzdušný prostor. Hotovostními letouny PVOS byla pilotovi poskytnuta pomoc k přistání na letišti v Hosíně /okr. České Budějovice/. Vzhledem k tomu, že příčinou narušení čs. vzdušného prostoru byla ztráta orientace, byl jmenovanému povolen odlet dne 15. října 1989 v 09.45 hodin zpět do Rakouska.

Vyšetřovala KS SNB České Budějovice.

Navazuje na DSZ ze dne 24. května 1989: k vazebnímu stíhání jugoslávského státního příslušníka [REDAKCE] /nar. 1960/ pro trestné činy vniknutí na území republiky a poškozování cizích práv. Dne 12. října 1989 bylo proti jmenovanému rozšířeno stíhání pro trestný čin podvodu. Dne 15. července 1988 v Karlových Varech vylákal, pod záminkou prodeje osobního automobilu, od dvou občanů částku 122 000 Kčs. Automobil nedodal a peníze použil pro svoji potřebu.

Vyšetřuje KS SNB Ústí nad Labem.

Dne 13. října 1989 ve 23.55 hodin v prostoru roty PS Horní Hraničná bylo zadrženo 8 občanů Indie pro pokus o ilegální přechod státní hranice z ČSSR do NSR. Při zadržení bylo použito zbraně k varovnému výstřelu. Střela nedopadla na území sousedního státu. Bylo rozhodnuto o jejich vyhoštění zpět do Indie.

Vyšetřovala KS SNB Plzeň.

Ve dnech 13. až 15. října 1989 zadržely útvary PS OSH pro přípravu a pokus o ilegální přechod státních hranic:

a/ s NSR a Rakouskem

- 6 občanů ČSSR
- 1 občana NSR
- 1 občana SFRJ
- 1 občana SSSR
- 11 občanů Indie

b/ se sousedními socialistickými státy

- 3 občany ČSSR
- 31 občanů NDR
- 4 občany PLR
- 1 občana VSR

Ze zájezdů organizovaných čs. cestovními kancelářemi do NSR a Rakouska se nevrátilo 6 občanů ČSSR.

5. Názory a nálady obyvatelstva

Zaměstnanci ředitelství s.p. CHEPOS, zejména bývalí členové KSČ, v souvislosti s 15. zasedáním ÚV KSČ kriticky poukazují na to, že na zasedáních Sněmovny lidu FS ČSSR jsou stále zastoupeni bývalí funkcionáři, např. ss. Štrougal, Hruškovič, Chňoupek, Korčák, Vajnar a bývalý ředitel Čs. televize Zelenka. Pozitivně hodnotí snížení výdajů na zbrojení a návrh na zkrácení základní vojenské služby.

Důchodci - bývalí vojáci z povolání a řada dalších starších členů KSČ v Táboře vyslovují znepokojení nad vývojem situace v sousedních socialistických státech a obavy, že ČSSR se nebude mít o koho opřít. Negativně hodnotí, že naše stranické vedení neaktivizuje lidi proti rostoucímu nebezpečí a zůstává u slovních proklamací. Uvádějí, že řada členů KSČ je ve straně pouze ze zjištěných důvodů, jsou pasivní a nebudou ochotni riskovat a jít do otevřeného boje s opozicí. Projevují obavy, že se situace může vyvinout podobně jako v PLR a MLR, čestní lidé - komunisté se pak budou muset bát o svá místa v závodech a jejich rodiny trpět za jejich přesvědčení.

Mezi zaměstnanci Agrokombinátu Cheb, závod Aš, se šíří obavy z útoků ze strany východoněmeckých občanů při výjezdu do NDR. Důsledkem je odvolání zájezdu, který se měl uskutečnit 20. 10. 1989.

Mezi občany ve Strakoněch je ve větším rozsahu rozšiřována fáma o zavedení daně z motorových vozidel podle jejich obsahu s platností od roku 1990. U automobilů čs. výroby 1 Kčs za 1 cm³, u vozidel dovezených ze socialistických zemí 2 Kčs za 1 cm³, a u vozidel dovezených z kapitalistických zemí 4 Kčs za 1 cm³. Přitom poukazují na to, že v minulosti, kdy daně z vozidel byly zavedeny, byl současně levnější benzín.

Příloha k DSZ ze 16. října 1989

Dne 14. října 1989 asi v 02.00 hodin se ve svém bytě v Kaznějově /okr. Plzeň sever/ v podnapilém stavu zastřelil ze služební pistole vz. 70 pprap. SNB [REDACTED] /nar. 1954, SIPS OS SNB Plzeň sever/. Příčinou sebevraždy byla psychická deprese a představa, že má rakovinu.

Vyšetřuje inspekce náčelníka KS SNB Plzeň.

Dne 15. srpna 1989 v 03.30 hodin v Kežmarku /okr. Poprad/ byl podnapilý chodec nstržm. SNB Peter NEHERA /nar. 1966, SIPS OO VB Prostějov/ sražen osobním autem řízeným [REDACTED] /nar. 1967, bytem Kežmarok, opravář/. Nstržm NEHERA utrpěl zranění hlavy, kterému po převozu do nemocnice v Popradě podlehl. Oběma účastníkům nehody byla odebrána krev na zkoušku alkoholu.

Vyšetřuje OS SNB Poprad.

Dne 13. října 1989 ve 21.30 hodin na silnici u obce Kobylí /okr. Břeclav/ řidič soukromého osobního automobilu kpt. SNB Miroslav BUREŠ /nar. 1946, bytem Kobylí, velitel směny DO VB Podivín/ nezvládl v zatáčce řízení a havaroval v příkopu. Se zraněním dosud neustanovené doby léčení je hospitalizován v nemocnici v Brně. Způsobená škoda na vozidle činí asi 30 000 Kčs. Orientační dechová zkouška nebyla provedena vzhledem ke zranění úst. Odběr krve na zkoušku alkoholu odmítl. Dle lékařské zprávy jeví známky podnapilosti.

Vyšetřuje OS SNB Břeclav.

ARCHIV
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 17.2.2008 podle ustanovení § 157 odst. 3 zák. 311/2005 Sb.

Příloha k DSZ ze 16. října 1989

Dne 15. října 1989 kolem 19.10 hodin mezi obcemi Hodonín a Dubňany řidič soukromého osobního auta por. SNB Ladislav HUNKAŘ /nar. 1956, bytem Dubňany, posluchač VŠ SNB Bratislava/ nezvládl řízení, vjel do protisměru a čelně narazil do protijedoucího osobního auta, které řídil por. SNB Pavel POLÁŠEK /nar. 1958, bytem Hodonín, referent OS SNB Hodonín/. Při nehodě došlo ve vozidle POLÁŠKA k lehkému zranění tří osob. Alkohol nebyl u řidičů zjištěn. Škoda na vozidlech činí asi 22 000 Kčs. Řidiči HUNKAŘOVI byl zadržen řidičský průkaz.

Vyšetřuje OS SNB Hodonín.

Rozdělovník:

s. Jakeš
s. Husák
s. Adamec
s. Indra
s. Hegenbart

Molnár FMV
SV SAB (39)
s. Pilský (47)
s. Končák (48)
Polit. odd. FMV (78)

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍ SLOŽEK

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 157 odst. 3 zák. 312/2005 Sb.

Plány tzv. nezávislých iniciativ na vytvoření jednotné politické strany

---

Dne 12. 10. 1989 se uskutečnila v okrese Náchod schůzka východočeské opozice, které se zúčastnili Jarmila STIBICOVÁ /1933/, Jaromír STIBIC /1930/, Jan HRUDKA /1956/, Jaroslav PALEČEK /1960/, Milan HRUŠKA /1959/, Zdeněk INGR /1953/, Ladislav CERNAN /1952/, Petr FEJFAR /1959/, Květoslav DOUBEK /1963/, Petr ŠEREŠ /1959/ a Alena JANEČKOVÁ /1955/. Na setkání se neohlášeně dostavil i přední aktivista HOS Rudolf BATTĚK /1924/ z Prahy.

Při setkání byly projednávány výhradně záležitosti, týkající se HOS a DI. BATTĚK uvedl, že se připravuje sloučení HOS, DI a OBRODY do jednotné politické strany s prozatímním názvem Československý veřejný výbor. V této souvislosti byla řešena členská základna vznikající politické strany, kdy BATTĚK doporučil získávat osoby, které podepsaly "Několik vět". Současně uvedl, že si v Praze uvědomují potřebu získávat podporu v krajích. Předpokládá, že se v jednotlivých krajích získá 10-15 tisíc lidí. Následně bude dle BATTĚKA potřeba vytvořit samostatný program a s ním jít jednat ke kulatému stolu s vládou - doslova uvedl "proti komunistickému nepříteli".

Program by se měl skládat z politických, sociologických a ekonomických reforem. Ekonomika musí být v programu atraktivní pro lidi ve fabrikách tak, aby šli proti KSČ. BATTĚK dále uvedl, že prozatím nemají ekonomy, kteří by takový program vypracovali, ale úzce spolupracují s Prognostickým ústavem v Praze. V tomto směru se poučili z chyb Solidarity, která neměla a dodnes nemá vlastní ekonomický program. BATTĚK vidí situaci v ČSSR velice optimisticky a předpokládá politický zvrat do několika málo let. Hovořil i o tom, že "charta - 77" je již zastaralá a uvažuje se o jejím zrušení s tím, že svůj politický cíl splnila.

V průběhu jednání byl založen Výbor HOS pro Východočeský kraj ve složení: STIBICOVÁ, HRUDKA a INGR. V závěru jednání byly

řešeny finanční otázky, zaplacení pokut, kdy BATTĚK uvedl, že HOS vše zaplatí, protože peněz mají dost.

/KS SNB Hradec Králové/

Poznámka: Informace je určena pouze pro omezený okruh adresátů, neboť hrozí nebezpečí dekonspirace pramene.

Rozdělovník:

s. Jakeš

Vedoucí FMV - 8

I, II. spr. v. SNB

KS SNB - 10

Prohlášení ke vzniku tzv. Československého anarchistického sdružení

Ve Východočeském kraji byl zjištěn materiál tzv. Československého anarchistického sdružení /ČAS/. Jedná se o dva listy formátu A4 strojopisu a cyklostylu v kopii. V prvním materiálu je prohlášení o založení sdružení ČAS, ve druhém je vysvětlován pojem "anarchie". Text prohlášení uvádí:

"My anarchisté, žijící v Československu, jsme se rozhodli dne 10. října 1989 prohlásit ČAS, které volně naváže na činnost ČAF vzniklé před 85 lety. ČAS je veřejným a volným sdružením příslušníků anarchistického hnutí. Chce spojovat anarchistické myšlenky přístupné kamarády všech profesí a společenských vrstev. ČAS má položit úplný základ ke zdárnému hnutí a pojistit normálnější vývoj tohoto hnutí tak, aby jeho vliv v našem prostředí byl výraznější, než je tomu dnes. ČAS je sdružení lidí, pro něž je nová společnost fungující na principu volné dohody - společnost anarchistická, nejvyšším cílem, jakkoliv se tento může zdát nereálný.

Za své nejzákladnější úkoly prozatím považuje:

1. pokusit se o organizaci volných skupin, umožnit styk a společenskou práci skupin i jednotlivců, podporovat volnou iniciativu a propagovat volnou solidaritu jako dva nejdůležitější prvky každého zdravého sociálního života.
2. zahájit práci časopiseckou, informační a na podporu našeho hnutí shromáždit anarchistickou literaturu teoretickou a agitační.
3. podporovat všechna antimilitaristická a antinacionalistická hnutí.
4. jako větev mezinárodního hnutí udržovat styk s anarchistickou cizinou.
5. podporovat práci agitační a popřípadě přednáškovou.

6. veřejně vystupovat proti terorismu.

Tímto ovšem nejsou naše úkoly ani zdaleka vyčerpány a proto se meze individuální iniciativě v žádném případě nekladou. ČAS doporučuje všem volným skupinám a jednotlivcům, aby dbali inteligence anarchistického uvědomění a píše svých kamarádů více než jejich počtu. Vyhrazuje si právo odepřít vstup do sdružení komukoliv, kdo nebude požívat důvěry našich aktivistů. Kontakt: Kryzstof MALECKI /nečitelná adresa/ - Polsko, Arkadiusz KORNASZ, ul. Zawadzie 3, Mikótón - Polsko."

/KS SNB Hradec Králové/

Rozdělovník

členové a kandidáti PÚV KSČ

s. Hegenbart

s. Jireček

s. Lazar

s. Pješčak

Vldeci FMV - 8

I, II, III, XII sp. síla SMB

KS SNB - 10

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 17 odst. 3 zák. č. 42/2005 Sb.

Názory představitele Čs. demokratické iniciativy /DI/

Podle E. MANDLERA jsou současné politické postoje Československa konzervativní a současné československé vedení není schopno najít reálnou cestu vedoucí ke zlepšení vnitřní ekonomické a politické situace ani k navázání reálných ekonomických vztahů s vyspělými KS. Z tohoto důvodu předpokládá, že další vývoj v ČSSR se bude ubírat obdobně jako v Polsku a Maďarsku až ke zrušení komunistické strany a jejího výsadního postavení. Proto považuje za nepotřebné organizovat velké protestní akce jako tomu bylo v minulosti ani nepovažuje za nutné, aby představitelé "charity - 77" a dalších nezávislých aktivit vystupovali na veřejnosti.

Co se týče 28. 10., očekává, že se na Václavském náměstí shromáždí velký počet občanů, kteří ovšem nebudou organizováni žádnou iniciativou. Potom bude stačit, aby se na Václavském náměstí objevila Bezpečnost a nezávislé struktury opět získají morální oprávnění vinit státní orgány z porušování lidských práv apod.

DI se k 28. 10. vyjádří pouze v podobě prohlášení, jehož konkrétní podoba teprve vzniká a které bude prezentováno prostřednictvím RSE.

/II. správa SNB/

Rozdělovník

členové a kandidáti PÚV KSČ

s. Hegenbart

s. Jireček

s. Lazar

Vedemí FMV - 8

I, II. správa SNB

ARCHIV

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení čl. 3 odst. 3 zákona č. 47/2005 Sb.

Přehled plánovaných aktivit protivníka na období od 19. 10.
do 15. 11. 1989

19. října - plenární zasedání "Československého helsinského výboru" za účasti delegace Mezinárodní helsinské federace /NAGLER, SCHWARZENBERG, STOOL/, jenž má zvolit předsednictvo "Čs. helsinského výboru";
28. října - společná demonstrace tzv. nezávislých iniciativ v Praze, jejíž hlavními organizátory jsou Hnutí za občanskou svobodu, Čs. demokratická iniciativa, OBRODA a "Charta - 77". Jako místo konání je zvažována Letná, popř. pěší zóna. Obdobné demonstrace by měly proběhnout i v dalších městech;
- 3.-5. listopadu - mezinárodní seminář k problémům kultury střední Evropy pořádaný polskou Solidaritou ve Wroclavi, jehož součástí bude i přehled "čsl. nezávislé a emigrační literatury". V čestném výboru jsou i čs. emigranti JANOUC, PELIKÁN a PREČAN. Do PLR přicestuje rovněž Jan KAVAN. Organizátoři vyvíjí aktivitu, aby se semináře zúčastnili i představitelé nezávislých skupin z ČSSR;
- v Lublani /Jugoslávie/ se uskuteční konference organizovaná jugoslávským svazem socialistické mládeže na téma "lidé pro mírovou kulturu". Organizátoři mají zájem o účast zástupce "charty -77" a Nezávislého mírového sdružení, jejichž pozvání zajišťuje čs. emigrant Jan KAVAN;
10. listopadu - turistický výlet do Pohronského Bukovce, který organizují členové Hnutí za občanskou svobodu z Bratislavy k výročí vyhlášení republiky;

/II. správa SNB/

Rozdělovník

členové a kandidáti PÚV KSČ

s. Hegenbart

s. Jireček

s. Lazar

Vedení FMV - 8

I, II, IV, XII správa SMR

SV SER, FS VB

KS SNB - 10

Příprava bojkotu sdělovacích prostředků některými umělci

Herec Jiří BARTOŠKA důvěrně sdělil, že někteří umělci, zejména herci, kteří podepsali pamflet "Několik vět", připravují v listopadu 1989 bojkot vůči všem sdělovacím prostředkům, kdy budou odmítat vystoupení i v divadlech. Tuto akci organizují z důvodu persekuce některých umělců.

/II. správa SNB/

Poznámka: Informace je určena pouze omezenému okruhu adresátů, neboť hrozí dekonspirace pramene.

Rozdělovník

- s. Jakeš
- s. Husák
- s. Adamec
- s. Indra
- s. Fojtík
- s. Hegenbart

IX domovní FMV - 8

I, II správa SNB

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 157 ods. 3 zák. č. 42/2005 Sb.

Hudební večer s Martou KUBIŠOVOU

Dne 10. 10. 1989 zorganizoval umělecký vedoucí Divadelního studia "Y" Jan SCHMID v témže divadle hudební večer s Martou KUBIŠOVOU. Večer byl věnován - kromě KUBIŠOVÉ - hlavně pozvaným signatářům "Několika vět" z oblasti čs. kultury. KUBIŠOVÁ zpívala především písně ze svého repertoáru z let 1968/69 a odpovídala na otázky obecnstva. Ty byly většinou formulovány tak, aby odpovědi vyzněly proti současné kulturní politice strany a státu. V souvislosti s "Několika větami" bylo konstatováno, že "je nutné stále něco dělat, aby zde nevymřela kultura a byl udržován dialog se státní mocí". Celé vystoupení s KUBIŠOVOU bylo nahráváno. Při prověřování této informace prohlásil ředitel DJW s. RICHTER, že šlo "o soukromou, nikým neschválenou iniciativu SCHMIDA, který je členem KSČ".

/S SNB Praha/

Rozdělovník

členové a kandidáti PÚV KSČ
s. Hegenbart

VLKová FMV - 8
I, II. správa SNB
Správa SNB Praha

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍHO SLUŽEB
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 57 odst. 3 zák. 309/2005 Sb.

Mocensko politické tendence v činnosti Československé strany socialistické

V organizacích Čs. strany socialistické/ČSS/ v okrese Šumperk se stále více projevují snahy o odtržení se od jednotné linie NF s cílem postupného převzetí politické moci. Za příklad je stále více dávana PLR, kde je poukazováno na přesuny politických sil s tím, že toto lze realizovat i u nás. Při volbách nových výborů dochází k odstraňování osob podporujících jednotnou politickou linii NF a KSČ a jejich nahrazování osobami zastávajícími reakční názory nebo mladými, politicky nevyspělými a snadno manipulovatelnými lidmi. Vlastní ofenzivní činnost ČSS je připravována na období oslav 140. výročí narození T.G. MASARYKA. Na OV ČSS v Šumperku již byla projednávána otázka znovupostavení soch T.G. MASARYKA v Šumperku a Budíně. V případě zamítnutí žádosti bude OV ČSS v Šumperku požadovat odstranění sochy J.V. STALINA nebo postavení památníku obětem "stalinismu". OV ČSS prostřednictvím NF na funkci místopředsedy MěNV podporuje svého člena JEŘÁBKA Karla, /1946/, bytem Šumperk, který v současné době představuje jednu z nejreakčnějších osob ve vedení ČSS v Šumperku.

Negativní činnost Čs. strany socialistické je řízena ÚV ČSS, který mj. vydal nepřímý pokyn k přípravě funkcionářského aktivu ČSS, aby některý z kádrů byl schopen od voleb nastoupit na funkci místopředsedy ONV a postupně přebírat politickou moc. Tato snaha je rovněž dokumentována časopisem ČSS, Socialistický směr 89, kde je v č. 15 v článku "Od slov k praktickým krokům" /autor BROM Josef ze ZO ČSS v Českých Budějovicích/ nastíněn program obsazení resortních ministerstev Čs. stranou socialistickou, jak tomu bylo v minulosti.

Rozdělovník

s. Jakeš

/KS SNB Ostrava/

Vedem' FMV - 8

I, II. správa SNB

KS SNB - 10

Tendenčně zaměřené přednášky lotyšského pedagoga na fakultě
žurnalistiky UK v Praze

Koncem září letošního roku navštívil na pozvání bývalého děkana fakulty žurnalistiky UK prof. Vladimíra HUDCE, fakultu žurnalistiky UK v Praze prof. Richards TREIJS, vedoucí katedry žurnalistiky na Státní univerzitě v Rize. I přesto, že byl prof. TREIJS upozorněn, aby při svých přednáškách nehovořil před studenty o neformálních skupinách v SSSR, tento naopak hovořil o tom, že v Lotyšsku a v Pobaltí se objevily rovněž časopisy neformálních skupin. Také církevní tisk, katolický a luteránský se nově rozvíjí pod vlivem glasnosti. Za velkou přednost tohoto období označil prof. TREIJS bezcenzurnost. Před studenty uvedl, že v SSSR již neexistuje ideologická cenzura. Vše, pokud jde o posuzování článků, závisí na vydavateli a šéfredктору.

Prof. TREIJS se poté rozhovořil podrobněji o časopisu "ATMODA" /Obroda/, který vydává tzv. Lidová fronta Lotyšska. Tiskne se ve vydavatelství komunistické strany Lotyšska a podléhá cenзуře, na kterou redakce reaguje tím, že nechává na stránkách bílá místa. Prof. TREIJS dal kolovat mezi studenty několik výtisků těchto novin s upozorněním, že v jednom čísle je i velká reportáž včetně fotografií z Prahy 21. srpna 1989. V závěru své přednášky sdělil, že i on sám se aktivně účastní různých akcí Lidové fronty. Navíc prof. TREIJS v závěru přednášky řekl studentům, že v současné době v SSSR, pokud přednáší učitel "konzervativní", studenti zásadně jeho přednášky bojkotují. Univerzita podporuje, aby studenti fakulty žurnalistiky v Rize procházeli odbornou novinářskou praxí v tzv. neformálních časopisech.

/II. správa SNB/

Rozdělovník

s. Jakeš
s. Husák
s. Adamec
s. Indra
s. Fojtík

Vedemí FMV - 8
I, II. správa SNB

Obvinění J. RUMLA a R. ZEMANA z tr. činu pobuřování

Dne 29. 9. 1989 bylo zahájeno trestní stíhání ve věci vydávání ilegálního měsíčníku Lidové noviny; o důvodech jsme informovali v DSZ dne 27. 9. 1989.

Dne 13. října 1989 bylo vzneseno obvinění z trestného činu pobuřování podle § 100, odst. 1, písm. a/, c/ a odst. 3, písm. a/ tr. zákona

Jiřímu RUMLOVI /1925, důchodce/ a Rudolfu ZEMANOVÍ /1932, svobodného povolání/, oba z Prahy. Městský prokurátor v Praze je vzal do vazby.

Obvinění jim bylo vzneseno na základě dosud shromážděných důkazů, zjištěných skutečností a zejména výsledků domovních prohlídek.

Při zahájení domovní prohlídky v bytě RUMLA byli oba přistiženi při provádění konečné redakční úpravy připravovaného říjnového /10./ čísla Lidových novin. Byly zajištěny články a další materiály k připravovanému vydání a korespondence, ze které je zřejmé, že RUML se i v minulosti podílel na redigování Lidových novin.

Při domovní prohlídce v bytě ZEMANA byly zajištěny písemnosti a materiály, vztahující se k již vydaným číslům Lidových novin a další důkazy, ze kterých je zřejmé, že se podílel na jejich redakční úpravě.

Vyšetřování bude dále zaměřeno zejména na vyhodnocení výsledků domovních prohlídek, na ustanovení a výslechy svědků a expertizní zkoumání zajištěných materiálů. Průběžně bude posuzována důkazní situace k vyvození případné trestní odpovědnosti vůči dalším osobám.

/Správa vyšetřování StB Praha/

Rozdělovník

členové a kandidáti PÚV KSČ
s. Hegenbart
s. Pješčak

Vedemí FMV - 8

I, II, III, XII. správa SNB

SV StB

KS SNB - 10

K jednání představitelů Obrody s V. HAVLEM 12. 10. 1989

Vedoucí představitelé Obrody M. HÁJEK a V. ŠILHAN požádali V. HAVLA o rozhovor. Uskutečnil se dne 12. 10. 1989 v dopoledních hodinách.

Prvním bodem jednání bylo posouzení možnosti spojení všech tzv. nezávislých iniciativ v jeden opoziční celek. V. ŠILHAN v této souvislosti zdůraznil, že u sousedů Československa probíhá aktivní obnova socialismu a "Československo se stále pohybuje v rámci ideologie a politiky brežněvizmu". Podle ŠILHANA nastal čas, aby i v ČSSR došlo ke změnám. K tomu by bylo žádoucí zhodnotit současnou situaci v ČSSR, ostatních socialistických zemích a vypracovat program pro budoucnost. Dále uvedl, že není možné ponechat budoucí vývoj živelnosti. Proto je nutné, aby se sešly všechny nezávislé iniciativy, zjistily co je spojuje a dohodly se na společném postupu.

V. HAVEL uvedl, že v "chartě - 77" zhodnotili situaci v Československu jako meziobdobí, kdy éra dizidence skončila, avšak éra politické opozice ještě nenastala. Navrhl uspořádat dialog u kulatého stolu za účasti nezávislých iniciativ a dohodnout se na společných tezích o budoucím vývoji. Účast Obrody by byla vítána s ohledem na politickou zkušenost jejích členů. Upozornil, že by se museli oprostít svých funkcionářských návyků.

V. ŠILHAN konstatoval, že cílem Obrody je demokratická společnost, bez ohledu na stranickou či náboženskou příslušnost. Doporučil konání dialogu co nejdříve.

Druhý bod jednání uvedl M. HÁJEK. Požádal V. HAVLA, aby zprostředkoval kandidaturu A. DUBČEKA na prezidenta republiky v nezávislých iniciativách. Počítají s brzkým odstoupením G. Husáka z této funkce ze zdravotních důvodů. DUBČEK by symbolizoval, že se provádění reformy míní vážně a výhodou je i jeho slovenská národnost. M. HÁJEK na V. HAVLOVI požadoval, aby písemně stvrdil, že podporuje tuto kandidaturu.

V. HAVEL uvedl, že tato záležitost není jednoduchá. Přes všechny výhrady, které k DUBČEKOVÍ a jeho chování za posledních dvacet let má, je ochoten jeho kandidaturu s nezávislými iniciativami projednat a doporučí jí, avšak jen jako symbol reformy z roku 1968. DUBČEK by však měl jasně prohlásit, že je pro demokracii, pluralitu a že vedoucí úloha strany nepřichází v úvahu.

M. HÁJEK a V. ŠILHAN navrhli provést celostátní podpisovou akci pro kandidaturu DUBČEKA. V. HAVEL přislíbil tento návrh tlumočit nezávislým iniciativám a o jejich názoru Obrodu informovat.

/I. správa SNB/

Rozdělovník

s. Jakeš
s. Adamec
s. Indra
s. Fojtík
s. Hoffmann
s. Jireček
s. Lazar

V. dem. FMV - 8

I, II. správa SNB

K tajnému setkání mezi BAKERem a ČCHIEN ČCHI-ČCHENem

Koncem září 1989 došlo v New Yorku u příležitosti zahájení Valného shromáždění OSN k tajnému setkání ministrů zahraničních věcí USA a ČLR. Setkání schválené BUSHem a TENG SIAO-PCHINGem proběhlo za mimořádného utajení. Hlavním cílem jednání bylo pokračování v americko-čínském dialogu i přes oficiální bojkot ze strany Bílého domu. BAKER vyjádřil zájem své administrativy o co nejrychlejší obnovení normálních vztahů s Čínou. V této souvislosti objasnil pozice liberálů a konzervativců v Kongresu, kteří v současné době brání oficiálním kontaktům mezi oběma zeměmi. Uvedl, že první kroky v tomto směru bude možné učinit až po zrušení výjimečného stavu v Pekingu. ČCHIEN ČCHI-ČCHEN odpověděl, že čínské vedení je rozhodnuto v krátké době tento krok učinit.

V oboustranném zájmu o normalizaci vzájemných vztahů sehrávají důležitou úlohu i připravované "soukromé" návštěvy NIXONA a KISSINGERA v ČLR koncem října, respektive začátkem listopadu t.r. Oba američtí činitelé budou přijati na nejvyšší úrovni - TENG SIAO-PCHINGem, předsedou vlády LI PCHENGem a generálním tajemníkem ÚV KS Číny ŤIANG CE-MINem. Z hlediska dalšího vývoje americko-čínských vztahů svědčí o významu těchto návštěv skutečnost, že nový čínský velvyslanec v USA odkládá z rozhodnutí nejvyšších míst nástup do Washingtonu až po jejich uskutečnění. Čínská strana totiž očekává, že v jejich průběhu bude dohodnut další postup v normalizaci dvoustranných vztahů se záměrem dosáhnout stavu z počátku roku 1989.

V rámci vytváření své politiky vůči Východu a Západu hodlá čínské vedení realizovat v průběhu roku 1990 dvě

vysoké návštěvy v Moskvě. Bylo již stanoveno, že v první polovině roku 1990 to bude oficiální návštěva premiéra LI PCHENGA a po něm s největší pravděpodobností navštíví Sovětský svaz ŤIANG CE-MIN.

/I. správa SNB/

Rozdělovník

- s. Jakeš
- s. Lenárt
- s. Johanes
- s. Štefaňák

Vrdevní FMV - 8
I, II. správa SNB

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

K situaci v řadách afghánské ozbrojené opozice

Nedostatek jakýchkoli výraznějších vojenských úspěchů v boji proti Kábulu a pokračující stabilizace jeho pozic vedou k dalšímu poklesu prestiže "pešavárské sedmičky" a "prozatímní vlády" i k prohlubování rozkolu v těchto uskupeních rebelů. Vražda řady "polních velitelů" Islámského svazu Afghánistánu, jíž se dopustili příslušníci Islámské strany Afghánistánu v červenci 1989, způsobila faktickou izolaci jejich vůdce HEKMATJARA v povstalecké alianci.

HEKMATJAR ztrácí i podporu ze zahraničí. Spojené státy i Pákistán podstatně snížily objem vojenské pomoci určené jeho organizaci, zásobované v současnosti především některými konzervativními arabskými zeměmi ovlivňovanými Saúdskou Arábií. HEKMATJAR se proto podle dostupných údajů hodlá v budoucnu opírat především o vlastní síly a zbraně, jež nahromadil v posledních letech. Zahájil budování tajných skladů výzbroje a munice, jež by mu měly posloužit při závěrečném účtování se soupeři v boji o moc. Je rozhodnut aktivně mařit jakékoli mírové iniciativy v afghánské otázce, nehledě na jejich původ.

Boje mezi různými skupinami ozbrojené opozice nabývají na intenzitě. Za této situace se mezi "polními veliteli" stále zřetelněji prosazují tendence válčit s vládními vojsky, ale využívat zbraně a střelivo především proti konkurenčním "islámským stranám" v rámci soupeření o sféry vlivu. Mnozí řadoví povstalci přiznávají, že "duch svaté války" je postupně vytlačován tradičními kmenovými a jim podobnými rozpory, takže "nyní není jasné, proti komu a zač se bojuje".

Na základě střízlivého hodnocení situace vytvářející se v Afghánistánu začíná pákistánská vláda chápat, že

představitelé ozbrojené opozice budou dříve či později nuceni jednat s Kábulem. Proto přijímají opatření, jež by měla upevnit negociační pozice povstalců. Především se snaží "islámský odboj" sjednotit. S tímto cílem hodlají ovlivňovat především umírněné křídlo "pešávarské sedmičky" v čele s RABBÁNÍm, jakož i další síly afghánské emigrace včetně "aliance osmi" působící z Íránu.

Ačkoli pákistánské vedení zpracovává různé varianty řešení afghánské otázky politickou cestou, nehodlá se vzdát vojenského tlaku na Kábul. Doporučuje povstalcům, aby se vzdali neplodných útoků na velká města a vrátili se k partyzánským formám boje, zaměřeným především proti komunikacím a letišťům. Proto se chystá zásobit je v dostatečné míře zvláštními kazetovými pumami a raketami způsobilými ničit příslušné objekty. USA vybavují "pošné velitele" podrobnou kartografickou dokumentací.

Současně s tím v islamabádských politických kruzích a v menší míře i mezi pákistánskou generalitou sílí přesvědčení, že pokračování nynějšího vývoje musí nevyhnutelně vést k politickému řešení. V této souvislosti se objevují názory, že v nejbližší perspektivě bude stále aktivnější úlohu hrát umírněná opozice a emigrace, která by se mohla plně rozejít s "nesmiřitelnými" v čele s HEKMAT-JARem.

Rozdělovník

s. Jakeš
s. Lenárt
s. Johanes
s. Štefaňák
s. Hegenbart

/I. správa SNB/

Vl. dem. FMV - 8

I, II. správa SNB

Poznatek k osobě Alena DEARDENA

Našimi prostředky bylo zjištěno, že dne 15.10.1989 přijíždí do Prahy Alen DEARDEN, věk asi 47 let, ředitel londýnské konzultační firmy DC GARDNER GROUP. Pobyť v Praze asi do 19.10.1989, ubytování v hotelu Panorama nebo Forum.

Firma DC GARDNER GROUP poskytuje konzultační služby v oboru bankovníctví. V Praze se má jednat o připravovaném kursu pro mladé bankéře. DEARDEN navštívil ČSSR již asi třikrát, často cestuje do SSSR a PLR. Dříve pracoval u BARCLAYS BANK, kde měl na starost styky se ZSS.

V Praze má dne 16.10. v 10.00 hod. navštívit britský ZÚ, což je u běžných obchodních návštěv nezvyklé. V 11.30 hod. má jednání na SBČS, krátce má jednat i v Živnostenské bance.

Existuje podezření, že by se mohlo jednat o pracovníka nebo spolupracovníka britských speciálních služeb.

/I. správa SNB/

Vedemí FMV - 8

I, II. správa SNB

Rozdělovník

s. Hegenbart

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍ SLUŽBY
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle usnesení § 151 odst. 3 zák. č. 121/2005 Sb.

The Conservative Council On Eastern Europe - petice k porušování
lidských práv v ČSSR

Dne 24.10.1989 v 10.30 hodin předá tajemník organizace The Conservative Council On Eastern Europe Angus CARGIL čs. ZÚ v Londýně petici k porušování lidských práv v případě vyšetřování aktivistů čs. opozice prof. M. KUSÉHO a Dr. J. ČARNOGURSKÉHO.

Petice adresovaná prezidentovi, předsedovi vlády a vládě ČSSR je podepsána 49 význačnými představiteli Velké Británie, Rakouska, Maďarska a Polska.

Záležitost bude následně řešena cestou FMZV.

/I. správa SNB/

Rozdělovník

- s. Jakeš
- s. Husák
- s. Adamec
- s. Indra
- s. Lenárt
- s. Fojtík
- s. Hegenbart

Videa FMV - 8

I. správa SNB

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 137 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.